

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK

Uredništvo in upravnništvo v Trstu: ulica S. Francesco d'Assisi 20, v Ljubljani: Hotel „Malič“, Šelenburgova ulica.

Posamezna številka 4 vinarje.
Naročnina v Trstu-Ljubljani me-
sečno K 1.20; po pošti mesečno K
1.50; četrletno K 4.50; polletno
K 9.—; celoletno K 18.—; za ino-
zemstvo celoletno K 28.—.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo. Oglasi: 3
vinarje 1 mm. visokosti šesterostolp-
ne vrste. — Za odgovor je priložiti
znamko.

Novi ban — stari sistem.

Poslednje volitve v hrvaški sabor so vendar zlomile „unionistično“, Hrvatski tolikanj škodljivo politiko dr. Tomašiča. Volitve niso njemu prinesle one zaželjene večine, čeprav so se vodile po ogrskem, khuenovskem načinu. Tomašičeva politična umetnost je doživela pri volltvah svoj bankerot in Tomašič je šel na željo Dunaja in Budimpešte — v Italijo.

Dne 7. februarja t. l. se bo novoizvoljenemu saboru predstavil — nov hrvaški ban. Imenuje se Slavko pl. Cuvaj, nekdanji podban in daševni vodja proslulega Rauchovega režima. Že včeraj smo na kratko označili politični program novega bana. Hrvatom in Srbom ne bo prinesel ta človek političnih svobodščin in pravic, kot eksponent Budimpešte in Dunaja bo dalje tiral bankerotno „unionistično“ politiko, kateri je tako pokorno služil dr. Tomašič.

Politični kurz na Hrvatskem ne bo z novim banom zašel na nova, samostojna pota novi ban bo pritiral hrvaško krizo do vrhunca. Ko je zasedel pred leti dr. Tomašič, nekdanji vseučiliški profesor politične ekonomije, bansko stolico, je predvsem naglašal in povdarjal svoj politični puritanizem in boj proti „pokvarjenim elementom“. Tekom banovanja je na vse pretege skušal zlomiti politično, v narodu slonečo moč hrvaško-srbske koalicije. Njegov boj je bil brezuspešen in zadnje volitve so mu to pokazale v jasni luči.

Dr. Tomašič je bil prisiljen napovedati insolventnost svoje politične tvrde, a za likvidatorja te politike si je zbral sporazumno z ogrskim ministrskim predsednikom Khuen-Hedervaryem, ki je obenem tudi hrvaški minister, — najljutejšega sovražnika hrvaško-srbske koalicije. Politični in gospodarski bankerot na Hrvatskem ne bo ustavljen: deželi se ne obljubuje politična svoboda. Novi ban ne daje z ozirom na svojo preteklost jamstva, da na Hrvatskem nastanejo enkrat redne ustavne razmere, da bi hrvaški sabor postal ono politično telo, ki bi odločevalo v kulturnem, gospodarskem in političnem stremljenju naroda.

Pazna razmotrivanja vseh onih budimpeštanskih in dunajskih intrig morajo v vsakem, s politično usodo hrvaškega in srbskega naroda čutečem človeku vzbuditi največje ogorčenje, da se tako frivolno rešujejo važna politična vprašanja tam v ogrski zbornici,

kamor mora vsak novi ban romati po svoj vladni program. Dvorni krogi in ogrska vlada skušajo hrvaški sabor, ki bi bil po ustavi edini kompetentni politični forum glede rešitve krize, politično omalovaževati in blamirati pred politično javnostjo kot nekako „quantite negligeable“.

Ravno postopanje obeh gorenjih faktorjev in način, kako se je izvršilo imenovanje novega bana, nam utrjujeta prepričanje, da je konflikt med saborom in novim banom neizogiben. Slavko pl. Cuvaj bo preje grobokop hrvaških političnih svobodščin, kakor pa zagovornik in branitelj narodovih pravic. Cuvaj ne spremeni političnega kurza v korist politične in gospodarske samostojnosti kraljevine Hrvatske. V deželo prihaja novi ban: a stari sistem ostaja, ostaja torej tudi boj ki ga bo morala voditi srbsko hrvaška koalicija še dalje z istim sistemom, ki ga predstavlja samo druga oseba.

Ožje državnozbornske volitve na Nemškem.

Politični klerikalizem oziroma krščanski socializem je tudi na Nemškem v razsulu. Spomladi je v Avstriji bil zadan krščanskim socialcem, zlasti dunajskim, ki časte in molijo edino-le boga „Pobasaj“, smrtni udarec in sedaj se na Nemškem poraja isti politični proces: klerikalizem politično propada; socialna demokracija zmaguje.

Nemška vlada, podpornica črno-modrega bloka, je za ožje volitve izdala bojni klic: Meščanske stranke v boj proti socialistom. Namenoma je odredila tri posamezne dneve za ožje volitve. V soboto dne 20. t. m. je bil prvi dan teh ožjih volitev in ponedeljek, 22. t. m. drugi.

Dočim niso prinesle sobotne ožje volitve nikakih jasnih kontur bodočega državnega zbora, prinašajo ponedeljske volitve že precej jasnosti v sestavo strank.

Pri ožjih volitvah v ponedeljek je zmagala socialna demokracija na celi črti. Glavna klerikalna trdnjava, mesto Köln (Kelmorajn), je padla v socialistične roke. Tu je izvoljen socialni demokrat Hofrichter. Nemški Rim bo v državnem zboru zastopal rdeči socialist. Vsa politična javnost pa je z napetostjo pričakovala izida ožjih volitev v I. berlinskem okraju, kjer se je bil boj med naprednjakom in socialistom. V tem okraju so namreč

skoro vsa ministrstva in dvor nemškega cesarja Viljema. Naprednjak je dobil 5588; socialist pa 5579 glasov, torej je dobil prvi samo 9 glasov večine. Nemški cesar Viljem I., ki se nazivlje „instrument božji“, skozi katerega govori bog, je tudi nervozno pričakoval izid tega nenadnega boja.

Doslej so socialni demokratje priborili 99 mandatov in so sedaj najmočnejša stranka, ker dosihdob najmočnejša stranka — klerikalni centrum ima le 91 poslancev. Napredne stranke, ki spadajo tudi med opozicijo, so doslej priborile 72 mandatov. Levica zmaguje.

Doslej je v državni zbor definitivno izvoljenih 364 poslancev; jutri dne 25. t. m. je še potrebnih 33 volitev, da bo število poslancev v državnem zboru do 397 spopolnjeno.

Moč glavnih in najvpljivnejših strank je na podlagi ponedeljskih volitev naslednja:

Socialni demokratje	— — —	99	posl.
klerikalni centrum	— — —	91	„
konservativci	— — —	41	„
narodni liberalci	— — —	38	„
ljudska stranka	— — —	36	„
državna stranka	— — —	12	„
Poljaki	— — —	16	„

Zanimivo je, da so v ponedeljek Poljaki pri ožjih volitvah iztrgali klerikalcem 1 manda.

DNEVNE VESTI.

Zanimiva zveza je stvorjena med tržaško „Edinostjo“ in ljubljanskim „Dnevom“. Raznašalci „Edinosti“ raznašajo po Trstu tudi „Dan“, v kolikor namreč sploh hoče kdo prodajati in kupovati v Trstu Dimnik-Ribnikarjev organ. Ker je notorično znano kako ljubosumni so gg. od „Edinosti“ na vsak list, je to nekaj dokaz, da se edinjaška klika imenitno razume z „Dninarji“: gotovo imajo kake skupne politične načrte, ki se jim pa gotovo izjalovijo, ker Dimnik in Ribnikar sploh ne bosta vodila nobene politike.

Kdo je bolj patriotičen? V Ljubljani tekmujejo med sabo naprednjaki in klerikalci v tem, katera stranka je bolj — patriotična vlada se pa norčuje iz enih in drugih in Schwarz si zadovoljno mane roke, ker pri tem tekmovalju se rado pozablja na narodni ponos in na vse ono, kar c. kr. vladi ni prijetno. No, seveda Slovenec mora biti vedno

LISTEK.

Nostradamus.

Sedmo poglavje.

Royal de Beaurevers.

III.

Krčma „Pri treh žerjavih“

Pod pristreškom kamina so razbojniki nagibali glave drug k drugemu in se pomenkovali s preplašenim šepetom

„Sakrament“, je dejal Bouracan, „ta človek je močnejša, gagor cesar Karl!“

„To ni človek“, je rekel Strapafar, „to je volkodlak, ki je vstal iz groba. Ali ste videli njegov obraz? Pri moji duši, niti ene kapljice krvi ni pod to kožo!“

„Gospodje“, je pripomnil Trinquemaille, „to je najbolj čudna izmed vseh aventur, ki

jih pomnim. Naj bo človek ali demon, ta popotnik je obdarjen s peklenko močjo, ker je z golim svojim glasom primoral krčmarja, da mu je odprl.“

„In ker je storil, da smo se morali vsi štirje umekniti“, je dodal Corpodibale.

Sledila je minuta mrklega molčanja. Šklepetali so z zobmi. Njih lica so bila bleda kakor rjuhe.

Otipavali so drug drugega s pogledi, in nihče njih se ni upal izraziti neodoljive groze, ki je bila v njegovem srcu. Naposled je povzel Strapafar:

„Vivadiou, golobčki, nikdar se še nisem umaknil, niti za ped prostora. Toda predlagal bi vam, da se spravimo iz tega prokletega brloga in povemo vse to gospodu de Saint-André, ki se gnjavi na cesti in čaka svoje krasotice.“

„Ja“, je dejal Bouracan, „bojimo“.

„Dio birbante“, je zarenčal Corpodibale. „Meni se zdi, da bi bilo najbolje, pustiti

Saint-Andréja tu, zajahati konje in zdirjati proti Parizu, kar se da.“

„Gospodje“, je rekel Trinquemaille rahlo, „ne bodimo abotni. Premislite, da pride gospodična Floriza de Roncherolles kmalu tod mimo, in da jo je treba samo prijeti z vašo običajno nežnoprstnostjo ter jo izročiti mlademu Saint-Andréju, ki nam našteje v zameno sto svetlih tolarjev s podobno našega dobrega kralja Henrika drugega.“

„To je že res“, ga je prekinil Strapafar, „ali reči moram, žal mi je, da sem se spustil na to ekspedicijo. Sicer pa, pomislite, da je Floriza hči gospoda kapetana de Roncherolles. In kdo je Roncherolles? Profos pariški! Za kraljem najmočnejši v vsem Parizu.“

„Ja!“ je dejal Bouracan. „Do je disdi, gi opeša raspojrike. Sti se mi, ta še čutim zanjko ogrog frata... Sbrafimo se!“

predvsem ponižen in zato se nam goli tako. —

Frivolnost je to, kar povodom ustoličenja ljubljanskega župana dela Slovenec. Norčuje se iz ljubljanske mestne autonomije in pravi z neko satansko porogljivostjo, da je Schwarz pravi in edini gospodar na magistratu. To je sicer res, ali — zakrivili so to klerikalci, ki bi se zvezali proti naprednjakom tudi s hudičem.

Aehrenthalova pozicija. Zadnje čase se silno mnogo govori in razpravlja o poziciji sedanjega avstrijskega zunanjega ministra grofa Aehrenthala. Jasno je, da je Aehrenthalovo stališče sedaj jako težko in da bo moral prejkoslej zginiti s političnega površja. Gotovi krogi, posebno pa krščanski socialci niso zadovoljni z njegovo mirovno politiko, ki je za Avstrijo vedno najboljša in ga hočejo vreči na vsak način. Nemški naprednjaki so radi vednih napadov na Aehrenthalovo politiko silno ogorčeni in hočejo porabiti vse svoje moči, da ga vzdrže na površju. Kakor poročajo nemški listi, nameravajo nemški napredni delegati izreči Aehrenthalu v prihodnjem delegacijskem zasedanju svoje neomajno zaupanje in ga podpirati v njegovi mirovni politiki. Kaj hočejo pravzaprav klerikalni krogi s svojo gonjo proti Aehrenthalu ni znano; menda sploh ne vedo, zakaj ga napadajo. Politična konstelacija v Evropi je danes taka, da je treba napeti vse sile, da se vzdrži mir. Zato je tudi čisto jasno, da tudi Aehrenthalov padec ne bi popolnoma nič spremenil v avstrijski zunanji politiki. Z eventualnim novim zunanjim ministrom bi se spremenila samo oseba, gotovo pa ne politični kurz. Zlasti Jugoslovani imamo najmanj vzroka, navduševati se za kake vojne krike in vojne hujskarije. Nikakor ne maramo zagovarjati Aehrenthala, ker nima zato nobenega vzroka, odločno pa moramo protestirati, da bi postal Aehrenthal ravno radi svoje mirovne politike žrtev brezvestnih vojnih hujskačev.

No, no! „Slovenski Narod“ prav brez potrebe tarnja, da je bila na „Flottenvereinskem“ balu v ljubljanskem „Unionu“ majhna udeležba z nemške in s klerikalne strani in z nekakim zadoščenjem pripoveduje, da je bila ogromna večina udeležencev iz narodno-naprednih vrst. „Slovenski Narod“ si menda ni v svesti, da za svoje somišljenike dela jako dvoumljivo reklamo s takimi konstatacijami.

Gorostasne sleparije pri občinskih volitvah v Kandiji. Zdaj še-le, ko so občinske volitve, pri kraju, prihajajo od vseh strani vesti o naravnost gorostasnih sleparijah, ki so jih uganjali klerikalci posebno pa župan Zorc. Vnanja javnost, ki je sicer vajena slišati, da klerikalci brez sleparjenja sploh ničesar ne morejo opraviti, bo težko verjela, kaj so klerikalci počeli pri volitvah v Kandiji, eni izmed največjih kmečkih občin na Kranjskem. Volilni imenik je sestavil „neki davčni uradnik“, ki niti približno ne pozna krajevnih razmer. Ni čuda, da je bil zato skrajno pomankljiv in sestavljen tako, kakor so hoteli oče Zorc. Celo najbolj znani posestniki, obrtniki so bili izpuščeni iz imenika. Ker ljudstvo še premalo pozna pravice reklamacije, se zanje ni brigalo. Edini profesor Škrlič, katerega je Zorc namenoma izpuščil, se je ojunal in reklamiral Volilne listine, že tiskane, so imeli v rokah duhovniki in jih izdajali pri cerkvenem izpraševanju ali pa po hišah in gostilnah, ne da bi koga vprašali, ako je zadovoljen s kandidati. Več kot polovica volilcev ni vedela, koga voli. Veliko glasovnic in pooblastil pa so si duhovniki pridržali kar do dne volitve in jih takrat razdali med svoje može. Volilcem, ki so se zdeli Zorc sumljivi, je redar listine puščal kar pri sosedih, dasi zakon zahteva, da se morajo izročiti osebno proti potrdilu. Odločni napredni volilci pa volilne listine sploh niso dobili. Mnogo ženskih volilcev je volilo brez izkaznice in glasovnice. Iz tega je razvidno, da so klerikalci uganjali sleparije, ki se zde človeku naravnost neverjetne, če bi klerikalci ne bili tako nepravidni, da se s svojimi sleparijami še bahajo.

Tržaški slovenski obrtniki. Iz krogov tržaških slovenskih obrtnikov se nam poroča:

Večkrat smo se pogovarjali, kar nas je slovenskih obrtnikov, kako da se ne moremo dvigniti na ono stališče, ki ga zavzemajo naši sosede, italijanske narodnosti. Toda ostali smo si dolžni odgovora, ker ni bilo mogoče med nami preprostimi možmi najti nekoliko požrtvovalnejših ljudi, ki bi imeli tudi potrebno izobrazbo, da nas organizirajo in nam pripravijo teren za gospodarske naprave na združnem polju, katero edino bi nam mogoče, ako bi bilo urejeno na solidni podlagi, utrdilo pozicijo. Žal, da še do danes nimamo izven dveh stanovskih združnih organizacij, ki se že resno brigati za svoje člane, to sta gostilničarska in pa čevljarška, (krojaška se ne more povspeti na noge). Kje pa so vse druge obrti, mizarji, kolarji, ključavničarji, kovači, kleparji itd., katere obrti so v precejšnji meri v slovenskih rokah? Ne mislimo samo nato, da bi morale te zadruge reševati samo zadeve svojih članov, nego bi morale ustanoviti nekako zvezo vseh teh zdruget, ki bi imela namen posezati krepko v ves ustroj tržaškega obrtnega življenja. Zato prosimo one kroge, ki se za vprašanje zanimajo, naj nas skličejo, mi čakamo na povelje. Oglasili smo se v „Jutru“ zato, ker je neodvisno glasilo, ki na našo prošnjo gotovo uvrsti teh par vrstic.

Informiranost nemškega uglednega časopisa. V ponedeljek so pokopali v Celovcu koroškega socialističnega poslanca Rieseja, ki je umrl za operacijo na vnetju slepiča. Pogreba se je udeležilo mnogo poslancev. Na grobu se je več govornikov sodrugov poslovilo od svojega prijatelja med njimi tudi kot zastopnik slovenskih socialistov g. Kristan iz Ljubljane katerega titulira „Grazer Tagespost“ z državnozborskim poslancem. To je pa res že malo prehuda ignoranca. Go spodje okolo „Tagesposte“ bi v resnici lahko vsaj to vedeli, da Slovenci dosedaj še nismo odposlali v parlament nobenega socialističnega zastopnika, politične informacije o naših razmerah, katere prinaša, so tako vse ničvredne, oziroma skrajno suobjektivne.

V graškem občinskem svetu traja že par dni huda obstrukcija. Vprizorili so jo socialistični občinski svetniki, ki nočejo dovoliti proračuna Liberalno-nacionalna večina je prišla radi tega v hude zadrege in ne ve, kako bi si pomagala iz te zagate. Sklenila je, naj bodo vsaki drugi dan pozno v noč trajajoče seje, da se na ta način stre obstrukcija socialistov s silo. Seveda je veliko vprašanje, če se graškim mestnim očetom to posreči. Najbrže ne. V slučaju, če proračun ne bo rešen, bo morala občina zvišati doklade za najemniški davek, kar pa občanom gotovo ne bi bilo v korist. Radovedni smo, kako bo končala ta nemškimi nacionalcem tako neprijetna kriza v občinskem svetu.

Tržaško staro mesto. — To je oni del Trsta, ki je bil prvotno obzidan, odkoder se je pa pozneje Trst razširil na okolico. Ta del mesta je pač tak, da bi morale sanitarne oblasti vse dohode vanj zazidati, komur bi se pa zljubilo prebivati še naprej v njem, naj pogine tam v smradu in gnjilavi, ki sta glavna sestavna elementa starega mesta. Že dolgo let se pripravlja tržaška občina na veleresno vprašanje, podreti to sršenovo gnezdo umorov, tatvin, prostitucije in leglo vseh kužnih boleznih, ki se od tu večkrat razširijo po vsem mestu. Toda dober namen sam na sebi ne postane nikoli dejstvo in tako vidimo ono glasovito staro mesto vedno na svojem mestu. Dočim bi se tam pozidal najlepši in najbolj prometni del Trsta, je oni prostor kot zaklet, da ostane delež onim, ki jih čaka že na tem svetu jok in škripanje z zobmi. Pred leti so že hoteli postaviti nekaj tisoč provizoričnih lesenih hišic, baje na Vrdelci, toda načrt se je zdel predrag in je odpadel. Tako skrbe tržaški mestni očetje za vse one zle elemente, ki se tako krasno razvijajo v dičnem starem mestu, ker vzlic vednemu prizidavanju, ne bo v mestu nikoli preveč stanovanj, ker prizidana komaj zadoščajo za naraščaj, ki se mora izgubljati po onih brlogom podobnih stanovanjih. In ker se je v zadnjih časih začelo naseljevati mnogo naših rojakov v tem gnezdu, mora postati skrb naših tržaških slovenskih poslancev, da se o tem vprašanju otvori nova, resna akcija,

ker kar pada naših v staro mesto, so za nas za vedno izgubljeni, zlasti pa njihova deca.

Afera Tomašič-Mataušek. Afera Tomašič-Mataušek je sedaj končana. Kakor znano je lekarnar Mataušek svoječasnno bivšega hrvaškega bana Tomašiča na cesti oklofutal. Radi tega in radi raznih še drugih deliktov je bil v Zagrebu obsojen na tri leta težke ječe. Mataušek se je proti tej razsodbi pritožil na stol sedmorice, ki je njegovo ničnostno pritožbo sicer zavrnil, obenem pa znižal kazen na dve leti.

V tržaški prosti luki. Med delavstvom in med nadzorniki osrednjega ravnateljstva južne železnice se je sklenil dogovor, ki popolnoma odpravi takozvane privatne stražnike družbe „Ključ“, in to ne samo v Trstu nego na celi progi do Dunaja. Mesto teh, bodo postavljene straže izmed delavstva, ki se vsake tri leta popolnijo. Tudi iz neznanih razlogov pridržane renumeracije se bodo onim ki so bili prikrajšani, izplačale. Delo je že v polnem tiru.

Istra je italijanska dežela. V učnih šolskih knjigah se navadno polvarja resnica. Šolske zgodovine po vseh šolah nam dokazujejo to. Vsaka država ali bolje državni pedagogi hočejo iz mladih življenja polnih otrok napraviti in vzgojiti zadovoljne in mirne državljane. Vsa znanost se v ta namen potvarja. V tem pogledu pa prekaša italijanska vlada vse druge. Mladi kadeti se po italijanskih kadetnicah uče iz domoznanstva (italijanska učna knjiga zemljepisja za kadetnice str. 280.), da spada po mednarodnem pravu k enotnemu, leta 1870. ustanovljenemu italijanskemu kraljevstvu tudi Istria ki pa je začasno še pod tujo upravo in oblastjo.

Premeteni židi. Pred štirimi leti so odprli v Sarajevu štirje priseljeni židi Baruch trgovino z žitom. Plemeniti bratje so zavozili v precejšnje dolgove in zginili drug za drugim. Ko je sodna komisija odprla trgovino, je našla same prazne prostore, o kakem blagu ali o židih pa ni bilo ne duha ne sluha.

Ker mu ni hotel dati krone — mu je ukradel uro. Delavec Peter Korič iz Reke se je v nedeljo srečal na ulici z nekim Valičem, ki ga je prosil za eno krono. Ker mu Korič ni hotel ustreči je pograbil Valič njegovo uro in verižico in zginil.

Neprevidno igranje s puško. Strojniki parobroda „Gerty“, Marijan Sosić iz Trsta, je v nedeljo obiskal v Reki nekega svojega prijatelja na parniku „Iskra“. Pri tej priliki mu je razkazoval tudi svojo puško. Kar se puška sproži, kroglja je Sošiču predrla leva prsa in ga smrtonovarno ranila. Ponesrečenca so takoj odpeljali v bolnišnico.

Dva mlada tatova. Te dni sta dva mlada fantiča iz Spodnje Šiške ukradla na odotnem kolodvoru firmi G. Löbenfeld 14 kg. bakrene žice za napeljavo električnega toka in sta žico prodala v Ljubljani.

Pozdrav iz ječe. K Mariji Geodenovi, ki stanuje v Ljubljani v Rebri, je prišel zadnjič neki fant, ki ji je prinesel pozdrave od sina, ki je zaprt, in ji je povedal, da sin potrebuje denarja. — Žena mu je res dala 7 K, drugi dan 6 K, tretji dan pa 8 K 40 vin. V tem pa so že izvedeli na policiji za ptička in so ga preteklo soboto zopet zaprli. Imenuje se Stanislav Vavpotič in je 21 let star, doma iz Novega mesta.

Mrtvoud je zadel včeraj popoldan Karola Glavanja, drogerja v ulici Solitario št. 10. Zdravnik ga je pustil na prošnjo družine na njegovem stanovanju in ga ni dal prepeljati v mrtvašnico k St. Justu Pokojnik, ki je bil zelo priljubljen in je imel veliko prijateljev, je bil 52 let star in je zapustil samo vdovo.

Revščine je dosti povsod, tudi v Trstu in mogoče si niti zamisliti ne morejo kako se morajo boriti posamezniki za obstanek. V ulici Boschetto št. 18 je stanovala družina petih ljudi, Ana Kolar je mati 3 otrok, najmlajšemu je komaj 14 dni. Soprog je ležal že dalje časa bolan v postelji in ni nič zasluzil. Včeraj ob eni uri popoldan so zapodili ubogo ženo z otroci iz stanovanja, ker ni mogla plačati najemnine za tri mesece, moč je pa, — četudi bolan — vstal iz postelje

in odšel neznan kam. Žena je hotela v bolnišnico, ali je niso sprejeli, in sedaj prosi miloščino in to ni posamezen slučaj, nasprotno še preveč je teh slučajev v Trstu kjer je sicer veliko bogastva, še več pa revščine.

Roparski napad. Dne 8. t. m. sta posestnika Jožefa Majdiča iz Pečnika pri Podgorici na cesti med Zalogom pri Ljubljani in Spodnjo Zadobrovo napadla dva neznana mlada fanta. Fanta sta ga prijela in zahtevala denarja. Ali Majdič je potegnil nož in je enega od fantov udaril s tako silo po glavi, da se je ropar kar zgrudil, drugega se je pa tudi otresel in nato roparskima napalcema ušel.

Pri svatbi umrl. Posestnikov sin Franc Verbič iz Smednika na Gorenjskem je zadnje sredo slavil svojo svatbo. Med drugimi gosti je bil tudi 43-letni posestnik Matija Jenko iz Smednika. Ko se je hotel drugi dan, v četrtek posloviti in odditi domu, se je zgrudil in je bil takoj mrtev. Zadel ga je kap.

„Sokol II.“ v Ljubljani ima v nedeljo dne 28. t. m. ob 9. uri dopoldne svoj III. redni občni zbor v gostilni „pri Zupanu“, Sv. Jakoba trg. Ker je na programu občnega zbora eno najvažnejših vprašanj za sokol. društva pričakuje se s strani bratov članov povoljne udeležbe.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 22. jan. Obisk nemškega državnega tajnika za zunanje stvari Kiderlen-Wächterja je imel namen v Rimu pripraviti mir med Italijo in Turčijo, naravno je tudi, da sta se tajnik in italijanski zunanji minister tudi dotaknila obnove trozveze in drugih mednarodnih vprašanj.

Dunaj, 23. jan. Danes zjutraj je bil pogreb vatikanskega nuncija Bavone. Krsto je blagoslovil pod običajnimi slavnostmi dunajski nadškof dr. Nagl ob navzočnosti številne duhovščine in zastopnikov raznih oblasti. Krsto so začasno postavili v cerkev sv. Stefana.

Gradec, 23. jan. V današnji seji štajerskega deželnega zbora so začeli slovenski klerikalci z obstrukcijo. Poslanec dr. Benkovič je govoril nad eno uro slovensko. Med hrupom je vstal deželni glavar grof Attems s sedeža in je zaključil zasedanje.

Berlin, 23. jan. Takoj po končanih ožjih volitvah in sicer dne 27. februarja skliče vlada novoizvoljeni državni zbor k zasedanju.

Berlin, 23. jan. Listi različno komentirajo nenadni izid pondeljkovih ožjih volitev ter smatrajo siloviti napredek socialne demokracije za izraz nezadovoljstva najširših ljudskih mas proti oficijelni nemški politiki. Ljudska nezadovoljnost se je zlasti obrnila proti klerikalcem in pruskim „unkerjem“, ki uganjajo slično agrarno politiko, kakor agrarci v Avstriji.

Peterburg, 23. jan. Policijski svetnik Konstantinov, tajni agent ruske reakcionarne družbe „Ohrane“, je končal pod misterioznimi okoliščinami življenje. Konstantinov je bil zaupnik načelnika peterburške tajne policije karpova in je pred izdihom navzočim zdravnikom izjavil: „Ne izveste vzroka moje smrti. Je grozna tajnost“. Domnevajo, da je bil Konstantinov član tajne revolucionarne družbe, ki je sklenila umor ruskega carja Nikolaja in se je bal razkritij.

Carigrad, 23. jan. Turško zunanje ministrstvo je prejelo včeraj vest, glasom katere so Italijani zopet bombardirali mesto Konfudo. Škoda v mestu je znatna, ranjen ni bil nihče.

Carigrad, 21. jan. Turška vlada je vložila pri velesilah protest proti sjetju moštva turskega rdečega polmeseca na parniku „Manouba“ in proti zaplenitvi blagajne, v kateri je bilo 250.000 frankov za namene rdečega polmeseca.

New-York, 23. jan. V industrijskem mestu Lawrence je izbruhnila splošna stavka. Tisoči in tisoči delavcev napolnujejo ulice. Prodajalne so zaprte. Delavci so napadli neko

tovarno, kjer so delali stavkokazi. Prišlo je do krvavih spopadov in je bilo mnogo delavcev težko ranjenih in ubitih. Proti vojaštvu je delavstvo postavilo lesene barikade. Več sto delavcev je aretiranih. Nad mestom je vlada proglasila obsedno stanje.

Razne vesti.

* **Hram za 10.000 zvoncev.** Nedavno je neki Indijanec iz Hondurasa sporočil ameriškemu arheologu Blackstonu, da je odkril bakreni rudnik v bližini nekdanjega grada Naco. Blackston je takoj odšel tja ter se prepričal, da ni bakreni rudnik, temveč da so ostanki starega hrama, ki je bil znan pod imenom „Hram za 10.000 zvoncev“. Pri izkopavanju so v resnici našli veliko množino najrazličnejših zvoncev. Vsi ti zvonci so napravljeni iz bakra in vsak ima drugo obliko in drugačen glas. Zvonci predstavljajo človeške in živalske glave. Vsi zvonci so zelo lepo vlitii, nekateri tudi kovani. Najmanjši zvonci niso večji nego naprstniki.

* **Žalostna rodbinska drama.** V Schönebergu pri Berlinu se je dogodila v soboto žalostna rodbinska drama. 25-letna kiparjeva soproga Waag, katero je mož zapustil, je zastupila svojega edinega otroka. Ko je videla njegove strašne muke, je zblaznela in se vrgla divja nanj. Ljudje so takoj vdrli in stanovanje, kjer se jim je nudil strašen prizor. Ločili so takoj mater od njenega sina, ki je med tem že umrl in jo odvedli v blaznico. Vzrok strašnega dejanja je bila neznošna beda, v kateri je živela soproga Waag.

* **Izganjalec hudičev.** V Kirchbergu ob Meni že dalj časa uganja svoje čudodelnosti „pobožen“ čudodelnik. Pred kratkim je uveril o svojih čudodelnih močeh preprostega kmetiča, ki se mu je pričel skesano izpovedati. Čudodelnik je nato ugotovil, da ima ubogi kmetič v svoji grešni duši sedmero hudičev, ki morajo ven. V ta namen mora dati kmetič kozla. Brž, ko bodo hudiči izgnani, morajo v kozla. Da pa hudiči ne bodo v kozlu dalje živeli, se mora kozel zaklati. To se je tudi zgodilo. „Božji mož“ je ostal na kmetovem domu, da sam nadzoruje očiščenje kmetove duše, odšel je šele tedaj ko so kozla pojedli.

* **Prebivalstvo naše zemlje.** Pred nedavnim časom je objavil mednarodni statistični urad glavne podatke zadnjega ljudskega štetja (31. decembra leta 1910). Iz tega posnemamo, da živi na zemlji okroglo 1625 milijonov ljudi. Evropa šteje 437 milijonov prebivalcev, Azija 851 milijonov, Afrika 126 milijonov, Amerika 161 milijonov in Avstralija 51 milijonov. Na 1 kvadratni kilometer pride v Evropi 43 prebivalcev, v Aziji 20, v Ameriki 5, v Avstraliji 3 in v Afriki 2 prebivalca.

* **Dva rokoborilca.** V Grünbergu se vrše te dni rokoborbe. V pondeljek je rokoborec Riedel premagal po vseh pravilih svojega nasprotnika Richterja. To je Richterja tako vjezilo, da ga je po končani predstavi zavratno napadel in umoril z nožem. Morilca so takoj aretirali.

* **Sablja sultana Sulejmana.** Neznani zlikovci so ukradli v Carigradu sabljo sultana Sulejmana Velikega. Turki so imeli to relikvijo v velikih časteh.

* **Strašna rodbinska nesreča.** V mestu Montu v Švici je gospa Allamund v odsotnosti svojega moža napolnila neki sod, ki je bil namenjen za živino, z vodo. Pri tej priliki pa se je tako nerodno sklonila, da je padla z otrokom vred, katerega je nosila v naročju v sod, nakar sta oba utonila. Ko je prišel mož domov in zapazil nesrečo, je bil tako potr, da je še sam skočil v sod, a so ga sosede že pravočasno rešili.

* **Nesreča na morju.** V Rio de Janeiru v Ameriki je ponesrečil neki čoln severonemškega Loyda. Štirje uslužbenci so utonili, med njimi tudi neki častnik.

* **Zmrznili.** V Bavarskem lesu pri Hautzenbergu so našli hlapca Walderja in oba gostilničarja Zimmerja in Derflerja zmrznjena.

* **Nesreča.** Tovarnar Gustav Heinrich iz Ostrice se je peljal z avtomobilom v svojo tovarno. Kar zaide avtomobil, ki je bil že zelo izvožen, v debelo cestno sipino (gramoz) ter se zaleti v neko drevo. Heinricha so vsega zmečkanega potegnili iz razbitega avtomobila, zlomljeno ima hrbtnico. Njegovo stanje je brezupno. Šofer ni bil poškodovan.

* **Boj mačkam.** V Novem Jorku je brezštevilo mačk, ki nimajo svojega doma. Mestni magistrat se je zavzel za to stvar in sedaj letajo štirje avtomobili cel dan po mestu, ter love nesrečne štirinožce, ter jih izroče v to določenim pobijalnam. Samo v enem večeru so pobili 866 mačk, a v celem preteklem poletju je bilo število teh žrtev že velikansko, namreč 45.000. Koliko bi se jih pobilo v Trstu, ki je poznan kot domovina mačk, na Dunaju, ali v Rimu, zlasti v predmestjih Rima. Foro Romano, Terme, Pantheon i. dr. koder je mačk, ki so hujše od divjih, na legijone. Toda ta mesta niso v Ameriki.

* **Ogenj v vseučilišču.** Ko je predsednik Združenih držav, Taft, v pondeljek obiskal vseučilišče v Jalu, je nastal nenadoma ogenj. Taft in vsi navzoči dijaki so ukrenili takoj vse potrebno in ogenj z velikim trudom pogasili.

* **Priznanje roparskega morilca Czibule.** Dne 13. novembra t. l. je našla policija v siverinškem kamnolomu trupla delavcev Konečnega in Hloveckega. Preiskava je dognala, da sta bila imenovana delavca zavratno umorjena. Umora je bil osumljen delavec Czibula, ki je bil takoj aretirani, a ni hotel priznati dejanja. Kakor se poroča z Dunaja, se je Czibula sedaj skesal in priznal svoje grozno dejanje.

* **Težak par.** V Doveru v Združenih državah se je te dni poročil Samuel Drew, ki tehta 457 funtov, z neko gospo, ki ima 278 funtov. K poroki je peljal ta nenavadno težki par voz, v katerega sta bila vprežena dva vola. Tudi čisto ameriškansko.

* **30 let stara gos.** Na Bavarskem v vasi Reilz ima neki kmet 30 let staro gos, ki tehta 29 funtov. Gos je zelo zdrava in silno rada grize.

* **Nemški cesar Viljem** je radodaren z darovi. V nedeljo je podelil nad 4000 redov raznim za nemško domovino zaslužnim možem.

Majhna soba se išče v Trstu pri slovenski družini. Ponudbe na upravo „Jutra“, Via San Francesco d'Assisi 20.

Čitajte in strmite!

600 kosov, med njimi v ognju pozlačena ura za 4 K 20 vin.

Krasna v ognju pozlačena, fina anker rem. ura s pozlačeno ploščo s številkami in 36 urnim dobrim idočim orodjem s triletno garancijo. Krasna kravatna igla s simili briljantom, v ognju pozlačen prstan za gospode ali dame, krasen collier z 150 orijentalških biserov, najmodernejši ženski nakit, krasni gumbi za manšete, ovratnike in prsa, 3% double zlato; 6 kosov pravih platnenih robcev, krasno pisalno orodje iz niklja, krasno toaletno zrcalo v etuiju, lepo dišeče toaletno milo, vezan notes, 72 angleških pisarniških peres, 20 korespondenčnih predmetov, ki so neobhodno potrebni za vsako družino. Vse skupaj, z zlato uro vred, ki je sama vredna toliko, stane samo 4 K 20 vin. Odpošilja se po poštnem povzetju po eksportni trgovini H. Spingarn. Krakov št. 328.

Pri naročilu dveh paketov dodam še lep žepni nož z dvema ostriinama brezplačno. Pri vsakem nadaljnjem paketu še en nož.

Komur ne ugaja, se vrne nazaj in je torej vsak riziko izključen.

Izdajatelj, glavni in odgovorni urednik Milan Plut
Tiska Tiskarna Dolenc (Fran Polić) v Trstu.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

r. z. z n. z.

4 1 | 0 |
2 0

v Ljubljani

☉ obrestuje hranilne vloge po

☉ brez vsakršnega odbitka.

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov. * * *

Popolnoma varno naložen denar. * * *

Rezervni zaklad: nad pol milijona.

Naprodaj

so v Poli in v okolici v lepi legi zemljišča primerna za poljedelstvo sadne in zeljiščne vrte in za vinograde zelo pripravna. Pri najmanjšem nakupu 1000 m² je cena 1 m² K 150. Zelo ugodni plačilni pogoji. Natančnejša pojasnila se dobijo v pisarni gospoda Konrada Karola Exner, Trst Piazza Caserma št. 1, ali pa pri gosp. Karl Čermak v Poli Via Dignano šte. 34.

☉ Adresar ☉

ki vsebuje

splosne praktične tabele, železnice, pošte, politično, finančno in deželno upravo, sodišča, šolstvo, klerus, zadružništvo, krajevni repertorij, naslove protokoliranih in neprotokoliranih trgovcev, obrtnikov, zdravnikov, odvetnikov, hotelov in društev na Kranjskem, splošni naslovnik za Ljubljano itd. izide v par dnevih v založništvu tvrde

Universal v Ljubljani
Cena 10.— K.

Naslovne označbe vsebine so trijezične in sicer slovenske, nemške in italijanske. Vsak praktičen človek si nabavi „Adresar“, pridobiten trgovec, obrtnik in industrijec v njem inserira, umen konsument išče v njem producenta.

M. RAVTAR

delikatesna trgovina in vinarna
Ljubljana — Jurčičev trg št. 3

priporoča svojo veliko zalogo raznih

jestvin, finih namiznih in desertnih vin, likerjev, konjaka in šampanjca

Export kranjskih klobas.

Slav. društvom posebno nizke cene. Za veselice dam blago tudi v komisijsko prodajo.

— Številka telefona 291. —

Priporoča se za vsa v svojo stroko spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarski mojster

v LJUBLJANI

Sodnijska ulica št. 3.

Dobe se tudi izgotovljena obuvala. Izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

„VYDROVKA“

ta dobra žitna kava.

otročka moka, oblati in drugi izdelki edino svoje vrste.

Časopis „Domači Prijatelj“ — Zahtevajte cenik.

VYDROVA
TOVARNA
HRANIL
PRAGA-VIII

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine. -- Lastna tovarna ur v Švici. Tovarniška znamka **IKO**

H. SUTTNER, Ljubljana

Mestni trg. - FILIALKA Sv. Petra cesta. - Telefon št. 273

Na grajščini Zalog (Breitenau)

pri Novem mestu

se bode na javni dražbi dne 24. januarja 1912 ob 10 uri dop.

PRODALO

različno pohištvo, med tem velika salonska kredenca iz hrastovega lesa, dobro ohranjene stare igralne mize s sploščo za šah, lustri, elegantna velika pisalna miza iz trdega lesa, salonski stoli iz trdega lesa in usnjato preobleko, moderni landauer, sani ter mnogo drugega gospodarskega orodja * * * * * ter sobne opreme. * * * * *